

Γιάννης Σ. Παπαδάτος: Μάκης Τσίτας, Γιατί δεν κοιμάσαι, μαμά; (Εικον. Γιώτα Κοκκόση, Εκδ. Μεταίχμιο, 2024, σελ. 32)

Γιάννης Παπαδάτος

7 Δεκεμβρίου 2024

Βιβλιοπαρουσιάσεις / ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Ο συγγραφέας του βιβλίου στις περισσότερες αφηγήσεις του για παιδιά παρουσιάζει μια θεματολογία καθημερινή με έναν ξεχωριστό τρόπο. Για παράδειγμα, πολλοί τίτλοι ιστοριών για παιδιά της εκδοτικής κίνησης των τελευταίων χρόνων, είναι δυνατόν να μας παραπέμπουν διακειμενικά σε γνωστές ή λιγότερο γνωστές ιστορίες. Στην περίπτωση του Τσίτα διαψευδούμε θετικά, όταν βλέπουμε γεγονότα των αφηγήσεών του να κινούνται με απροσδόκητο τρόπο άλλοτε σε ένα συμβολιστικό (π.χ. στο βιβλίο του *Έρχεται ο γίγαντας*) και άλλοτε σε ρεαλιστικό σκηνικό. Κι είναι αυτό μια λειτουργία της ανάγνωσης και η θαυμαστή σχέση της, όπως θα έλεγε ο W. Iser, που συμβαίνει ανάμεσα στις προσδοκίες που τροποποιούνται και σε εικόνες της βιωματικής και αναγνωστικής εμπειρίας που μεταμορφώνονται. Η συγκεκριμένη ιστορία διαρρηγνύει το υποτιθέμενα γνωστό οδηγώντας τον αναγνώστη/την αναγνώστρια στο βάθος αληθινών, ευαίσθητων στιγμών της καθημερινότητας που μπορεί να μας διαφεύγουν, αλλά είναι βέβαιο ότι ανάμεσα στα άλλα καθορίζουν και το επίπεδο των σχέσεων αλλά και την υπάρχουσα κοινωνική πραγματικότητα στο πλαίσιο της οικογένειας.

Ο μικρός της ιστορίας μας ανησυχεί, γιατί η μητέρα του δεν κοιμάται, ενώ εκείνη απασχολημένη από το άγχος και την τύρβη της καθημερινότητας, υπερβαίνει τον εαυτό της, δίνοντάς του προτεραιότητα προτρέποντάς τον να της πει ένα τραγούδι προκειμένου η ίδια να κοιμηθεί.... Στο τέλος αποκοιμείται ...εκείνος κι η μητέρα του αποτελειώνει τις δουλειές που είχε αφήσει σε εκκρεμότητα. Το ευφύες τέχνασμά της αναδεικνύει, παράλληλα, και τις καθημερινές ασχολίες και τα, ανυπέρβλητα, πολλές φορές, προβλήματα που έχει μια μέση οικογένεια.

Το σημαντικό στην υπόθεση είναι ότι, προβάλλεται μια μητέρα που καλλιεργεί στο παιδί της την έννοια της συμμετοχής στη συναισθηματική και κοινωνική ατμόσφαιρα της οικογένειας, καλλιεργώντας του την ενσυναίσθηση με έναν τρυφερό και απόλυτα δημιουργικό τρόπο. Παράλληλα εκμεταλλεύεται πιθανές ενασχολήσεις του παιδιού της –στην περίπτωσή μας– το τραγούδι. Έτσι το παιδί νιώθει συμμετέχο στις ασχολίες της οικογένειας και στις ανάγκες της. Κι επειδή ο Μορφέας έχει άλλα ...σχέδια αποτυπώνεται και η αντιστροφή της εικόνας που συνηθίζεται, όταν οι γονείς διαβάζουν κάποια ιστορία προκειμένου να αποκοιμηθούν τα παιδιά τους! Στην ιστορία αναδύεται ένα λεπτό χιούμορ σε μια αβίαστα παιδαγωγική υπόθεση πρωτογενούς αγάπης η οποία με τη σειρά της αναδεικνύει κι έναν φιλαναγνωστικό τρόπο για τα παιδιά.

Η εικονογράφηση έχει το ενδιαφέρον της στη συγκεκριμένη ιστορία. Η τραγουδιστική αφήγηση του μικρού, σχετική με ένα παιδί με ένα σκύλο, εγκιβωτίζεται εικονογραφικά προσδίδοντας στο βιβλίο, μαζί με την παραστατική εικόνα του εξώφυλλου, τη μορφή του picturebook.

Καταληκτικά: πρόκειται για ένα σε σκληρόδετη έκδοση καλαίσθητο βιβλίο που διαβάζεται ευχάριστα και από τα παιδιά και από τους μεγάλους, προσφέροντας και μια ζητούμενη εικόνα συζήτησης για θέματα της οικογένειας, αλλά και για άλλες στιγμές της καθημερινότητας, σε μια ιδανική ατμόσφαιρα οικογενειακής συνανάγνωσης.